

Pekiştirme ve Küçültme

Τα Ενισχυτικά & Τα Υποκοριστικά

★ Niteleme sıfatları

Ποιοτικά επίθετα

Για να δώσουμε έμφαση στα ποιοτικά επίθετα που φανερώνουν σχήμα, χρώμα και κατάσταση χρησιμοποιούμε τους παρακάτω τρόπους:

Τα δύο πρώτα αρχικά γράμματα του επιθέτου διπλασιάζονται και ένα από τα σύμφωνα **m/p/r/s** συνδέεται με το επίθετο. Π.χ. beyaz > **bembeyaz**

◆ Σχηματισμός με το γράμμα -m

başka	bambaşka (: εντελώς άλλος, διαφορετικός)
beyaz	bembeyaz (: κάτασπρος)
boş	bomboş (: εντελώς άδειος)
dik	dimdik (: εντελώς κατακόρυφος, όρθιος)
düz	dümdüz (: ολόσιος)
sıcak	simsıcak (: πάρα πολύ ζεστός)
sıkı	sımsıkı (: ασφυκτικός)
siyah	simsiyah (: κατάμαυρος)
takır	tamtakır (: εντελώς κενός, απένταρος)
yassı	yamyassı (: πολύ πλατύς, επίπεδος)
yaş	yamyaş (: υγρός, κατάχλωρος)
yeşil	yemyeşil (: καταπράσινος)

◆ Σχηματισμός με το γράμμα -p

acı	aracı (: θεόπικρος)
açık	aralık (: ολοάνοιχτος, ολοφάνερος)
ak	arak (: ολόλευκος)
aydın	araydın (: πολύ φωτεινός, κατάφωτος)
ayrı	arayrı (: εντελώς διαφορετικός)
canlı	carcanlı (: ολοζώντανος)
diri	dimdiri (: ζωηρότατος, στητός)
dolu	dordolu (: υπερπλήρης, κατάμεστος)
duru	durduru (: πεντακάθαρος, κρυστάλλινος)
Islak	ırsıslak (: καταβρεγμένος, μούσκεμα)
issiz	ırissiz (: ακατοίκητος, εντελώς έρημος)
ince	irince (: πολύ λεπτός)

Pekiştirme ve Küçültme

Τα Ενισχυτικά & τα Υποκοριστικά

kara	kar-kara (: κατάμαυρος)
karanlık	kar-karanlık (: θεοσκοτεινός)
kırmızı	kır-kırmızı (: κατακόκινος)
kısa	kır-kısa (: πολύ κοντός)
kızıl	kır-kızıl (: πολύ ερυθρός)
kolay	kor-kolay (: πανεύκολος)
kötü	kör-kötü (: κάκιστος, πάρα πολύ κακός)
kuru	kur-kuru (: κατάστεγνος, ξερός)
saplam	sar-sağlam (: όλογερος, πολύ γερός)
	sar-sağlam
sarı	sar-sarı (: κατακίτρινος)
sivri	sip-sivri (: πολύ μυτερός)
şirin	şir-şirin (: τρισχαριτωμένος)
tatlı	tap-tatlı (: γλυκύτατος)
taze	tap-taze (: ολόφρεσκος)
uzun	ur-uzun (: πανύψηλος)
yakın	yar-yakın (: πολύ κοντά)
yalnız	yar-yalnız (: ολομόναχος)
	yar-yalnız
yeni	yer-yeni (: ολοκαίνουριος)
zayıf	zar-zayıf (: πολύ αδύνατος)

◆ Σχηματισμός με το γράμμα -r

çabuk	çar-çabuk (: ταχύτατος)
çiplak	çir-çiplak (: ολόγυμνος)
	çir-çiplak
perişan	per-perişan (: κατακακόμοιρος)
sefil	ser-sefil (: πανάθλιος)
sıklam	sır-sıklam (: μουσκίδι)
	sır-sıklam
temiz	ter-temiz (: πεντακάθαρος)

Pekiştirme ve Küçültme

Τα Ενισχυτικά & τα Υποκοριστικά

◆ Σχηματισμός με το γράμμα -s

<i>bayağı</i>	<i>basbayağı</i> (: τετριμμένος, πολύ κοινός)
<i>belli</i>	<i>besbelli</i> (: ολοφάνερος)
<i>beter</i>	<i>besbeter</i> (: τρισχειρότερος)
<i>cavlak</i>	<i>cascavlak</i> (: θεόγυμνος, τελείως φαλακρός)
<i>doğru</i>	<i>dosdoğru</i> (: ολόσωστος, εντελώς ευθεία)
<i>koca</i>	<i>koskoca</i> (: τεράστιος)
<i>kocaman</i>	<i>koskocaman</i> (: πελώριος)
<i>mavi</i>	<i>masmavi</i> (: καταγάλανος)
<i>mor</i>	<i>mosmor</i> (: πολύ μωβ, μελανιασμένος)
<i>rembe</i>	<i>respembe</i> (: πολύ ροζ)
<i>tamam</i>	<i>tastamam</i> (: άψογα, τέλεια, ακριβώς)
<i>yuvarlak</i>	<i>yusyuvarlak</i> (: ολοστρόγγυλος)

- ◆ Επίσης, μπορεί το επίθετο να επαναλαμβάνεται δύο φορές, για να δώσει μεγαλύτερη έμφαση στο χαρακτηριστικό που δηλώνει:

kırmızı kırmızı güller (: κατακόκκινα τριαντάφυλλα)
kirli kirli eller (: πολύ βρώμικα χέρια)

- ◆ Επαναλαμβάνοντας δύο φορές το επίθετο και χρησιμοποιώντας το ερωτηματικό μόριο μεταξύ των δύο επιθέτων:

O bayan güzel mi güzel. (: Εκείνη η κυρία είναι πανέμορφη.)
Bu su soğuk mu soğuk. (: Αυτό το νερό είναι πολύ κρύο.)

- ◆ Τέλος, αν επαναλάβουμε δύο φορές το ουσιαστικό μας δίνει την έννοια του επιθέτου:

anıs anıs para (: ένα μάτσο λεφτά)
sandık sandık eşya (: ένα σωρό πράγματα)

★ Küçültme Sıfatları

Υποκοριστικά επίθετα

Υποκοριστικά επίθετα ονομάζονται τα επίθετα που φανερώνουν το μικρότερο από την αρχική έννοια του επιθέτου και εκφράζουν ορισμένα συναισθήματα όπως αγάπη, λύπη, πίκρα, στοργή και σεβασμό. Τα υποκοριστικά επίθετα σχηματίζονται με την προσθήκη των επιθημάτων **-cık/ -cik/ -cuk/ -cük**.

ince > *incelik* (: λεπτούτσικος)

kısa > *kısacık* (: κοντούτσικος) κ.ά.